

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre . .	1 „ 50 „
Egyes szám ára .	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr díjért közöltenek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadják el.

Az új iskolai év kezdetén a
szülőkhöz!

K.-Vásárhely, 1885. szept. 3.

II.

Nálunk — elmondhatjuk tapasztalatból — ma sem ritka eset, hogy a család legalább is kancsal szemmel nézi az iskolát, mint a mely a család büszkeségét, szemefényét, a szegény kis gyermeket ártatlan örömeitől eltartóztatja, munkával tulhalmozza, fényes tehetségeit föl nem ismeri, meg nem jutalmazza, igazságtalan büntetésekkel sújtja stb. Viszont arra is lehetne példát hozni föl, hogy az iskola saját működésének sikerét gyakran megcsorbitva látván, ezért majdnem az egész felelősséget a családra hárítja, sőt e gondolatát a tanulók előtt ki is fejezi, a család gondatlanságát, tulengedékenységet, miveletlenségét, értelmetlenségét a növendékeknek nem egyszer szemére veti. Igen ám, mert a tanító nem mehetvén el mindenik szülőhöz gyermeke érdekében értekezni, a szülők meg szükség felettinek, haszon nélkülinek tartván a tanítót felkeresni, hogy gyermekök képességei, fogatkozásai stb. felől beszéljenek egymással: nincs meg kettőjük: a család és iskola közt az összekötő kapocs, mely mindennek elejét venné s melylyel mindent helyes irányba lehetne terelni. Rövidebben, a szeg fejére ütve: a szülők egyáltalában nem igen akarnak az

iskolának munkájában segíteni lenni.

S épen ez az, a mire legfőképpen kérni akarjuk a szülőket. Hogy t. i. ne tartásák méltóságukon alólinak segédkezet nyújtani czéljai kivitelére az iskolának! A család és iskolát ugyanazon egy gépezetnek kell tekintenünk; e kétnek közös, egyítható, összhangzatos működése fejleszthet egész embert csupán; egyik a másik nélkül sikert nem arat, czélhoz nem jut, fáradsága bármennyi, bármilyen odaadó legyen, csak félembert eredményez, a melyekre pedig az életnek, a társadalomnak szüksége épen nincsen. Egymás számításait keresztező, helytelen, meg nem beszélt eljárás s elszigetelt álláspont sohasem teremtett teljes reményt a családnak, teljes sikert az iskola működésének! Ez igazság már sokszor el lett mondva, s igazán fájdalmas körülmény, hogy minduntalan kénytelenek vagyunk a szülők e nemű kötelességeit ismételni. Azokat kell, hogy nógassuk gyermekeik jövőjének előmozdítására, boldogulhatóságának eszközésére, a kik épen első sorban remegnek boldogságáért! Azokhoz kell bizalmukért, segédkezésükért könyörögnünk, kiknek e kérés teljesítése legközvetlenebb érdekük; kikhez a legmagasztosabb rokonság köteleke — édes gyermekük boldogságának közös munkája — csatol; kikkel, munkánk után ha örömet aratunk: közös öröm, s ha

fájdalom jut osztályrészünkül: együtt keseregünk!

Igen, jó szülők! Vetkezzétek le azon hidegséget, fásult közönyt, mely kimondhatatlanul fájdalmasan hat a tanítókra s óriásilag nehezíti az iskola munkáját. Legyen ez új iskolai év minden, de minden családban egy szebb reményekre jogosító új időszak kezdete. Szenteljétek a nevelés számára is gyermekeitek jövő boldogsága érdekében időt; lelje meg a nevelés ez új iskolai évben az őt megillető helyet, a legméltóbbat: szívetek, lelketek mellett!

Mert, nehogy valamelyik közületek, jó szülők, azon hitben legyen, hogy az iskolának segítségére nem lehetne! Ez nem lenne egyéb, mint önámítás, egy nagy tévedés, mely maga után csak szomorú következményeket vonna. Bármily alantas körben mozogjon valamely család, legyenek bármily szűk anyagi körülményei, azért mégis csak ő gyermekének legelső nevelője. S ha a szülők csak annyit tesznek nevelői feladatuk teljesítésében, hogy nem rontanak az iskola munkáján, egyszerűen: nem tekintik kancsal, rövidlátó szemmel az iskolát, a tanítót: már csak ezzel is nagy segítségére vannak az iskolának munkájában.

Itt van egy új iskolai év kezdete, tehát alkalom arra, hogy az iskola munkájának megkezdését megkönnyítsék. Keressétek föl gyermekeitek tanítóit,

kiket tán eddig éveken át erre nem méltattatok, tegyétek jóvá eddigi mulasztásaitok okozta hibákat, mutassátok be nyíltan, őszintén gyermekeiteket s ne titkoljátok el azoknak sem testi, sem lelki fogatkozásait, mert csak így remélhetek orvost az iskolában.

Ezzel azonban csak a kezdeten segítettek. Ne vonjátok meg ebbeli segédkezeteket az iskolától az évfolytán sem. Látogassátok meg egyszerűen másszor az iskolát a rendes mindennapi munkaközben is. Nem mondom, hogy e látogatás mindennapi és minden rend nélküli legyen, mert ez a tanítás menetére zavarólag hatna. Beszéljétek többen össze e czélból s a tanítóval, előre értekezve, úgy intézzétek a látogatást, hogy valamelyik iskolai óra kezdetén a tanítóval együtt léphessetek be az iskolába. Ha így van ez már rég Németországban, Schweizban, miért ne lehetne nálunk is épen így kivihető?

Igy aztán bővebben megismerkedhetek a tanítónak nevelői s tanítói működésével, s így sokkal könnyebben elhatározhatnátok magatokat arra, hogy segítségére legyetek az iskolának nehéz munkájában.

Vajha a miket itt jó indulattal elmondottam, ne csak megérteni, de átérezni és valósítani törekednének azok, a kikhez írva van; vajha ez új iskolai évvel e két tényezőnek, a család és iskolának

A „Székelyföld“ tárczája.

Érdekharcz.

Jó leányom, itt van már az idő,
Ma vagy holnap férjhez vagy menendő.
Franciaia, német, angol és tót kérnek;
El kell menned bármelyik nejének.
A francia tüzes, szerelmében hív.
Szelid, jámbor és nemes a német szív.
Az angol dúsgazdag és természetes.
A tótok közt is van becsületes.
Kebledért ily férfiak hevülnek;
El kell menned bármelyik nejének.

Az angol, jó anyám! mindig komor,
A tót ember pedig csupa gyomor.
A francia igen ledér madár,
Ügyetlen a német s lábyuban jár.
Mintsem ilyeneknek gyermekeket szüljek,
Inkább örökösön lánypártában üljek.
Csak a magyar bir igaz kelle-
mekkel;

Édes anyám! nekem egyedül ma-
gyar kell.
Magyar kell csak csupán, legyen
[bár az szegény;

Vig nap a szegénynek is van egén.
Nekem tetszik a szomszédunk fia;
Engedd, anyám, hogy szívemet bírja!

Egy régi költő hátramaradt műveiből közli
egy invalidus.

Kamilla.

(Elbeszélés.)

Irta Dobay János.

II. RÉSZ.

(Folytatás.)

III.

Egy júliusi napon szörnyű vihar vonult el a kastély és környéke felett. A sűrű fekete felhők ráereszkedtek a szomszéd hegyekre s vést jósló homálylyal fődtek el a láthatárt. Rémes villámfény és dörgés mellett indult meg a sűrű zápor, mely pár perc alatt viz-tengerrel borítá be a kertet és udvart. A kastélyban Kálmánon kívül nem volt egyetlen férfi sem, mi a hölgyek rémületét csak nevelte. Trézsi néni kétségbe volt esve az otthon maradt pulykafükrért. — Az az ostoba Borea bizonyosan alszik, vagy a legényekkel teréssel s ő kifogy a drága állatokból. De csak egy is hiányozzék a kilenczéből, kitékeri a nyakát annak a rosszfélnék. — A vihar perczenkint nőtt s a mennydörgés meg-rázkodtatá a kastély falait s Trézsi néni ijed-
tében elfeledé szárnyasait s buzgó imádkozással igyekezett az ég haragját megengesztelni. Felszeginé koronkint aggályos pillantásokkal nézett ki az ablakon; ő nem a vihar-tól félt, hanem következményeitől. A falun keresztül folyó kis patak, melyben nyári időben alig van víz, a hegyekről leömlő víz által

megdagadva, középszerű esőzések mellett is sok kárt szokott évenként okozni a szegény falusi népnek, s mi lesz ennek a borzasztó viharok vége! Szíve remegett a szegény emberekért. A derék asszony nem közölte aggodalmait senkivel, hanem titokban rendelkezett, hogy a kastély minden felesleges helyisége lakható állapotba helyeztessék s legyen meleg ruha és étel rendelkezés alatt.

Dél felé elállt az eső, de megjött a veszély, mitől Felszeginé félt. A kis patak tengerré nőtt ki magát s a sebesen rohanó hullámok már a kastély kertjéig értek fel. A kastélyt nem lehetett féltetni, mert az magasán feküdt; de a falu eddig víz alatt áll. Az egész társaság kiment a kert végéhez csakugyan borzasztó volt a látvány, mely szemek elé tárult. Az egész völgyet elborította az ár; a házak nagy része víz alatt állott, az alantabb fekvő épületeknek ablakai ömlött be a víz s a magasabb pontokon fekvő házak szigetként állottak ki a vízből, minden perczben azon veszélynek téve ki, hogy az ár elsodorja. A rohanó hullámok tetején házi állatok, gyökerestől kitépott élőfák, épületfedelek usztak tova rémes sebességgel; szóval: mindenfelé a romlás iszonyu képe. Némely házakból kétségbeesett segélykiáltások hallzottak át a roppant sebesen jött ár által bennszoitott szerencsétlenek részéről.

Kálmán, kinek nemes szívét mélyen meghatották a szerencsétlenek jajai, izgatottan

futkosott mindenfelé, keresve egy alkalmas mentő eszközt; azonban csónak vagy egyéb vízi jármű nem volt.

A legválságosabb pillanatban aztán váratlanul megérkezett a segély. A park fái közül egy különös vízi jármű bukkant elő. Bor-nákból és deszkákból hevenyében összetákol-t s erős kötélekkel összekötözött dereglye uszott egyenesen a ház felé, melyből az imént segélykiáltások hallzottak s melynek már födeléig ért a víz. A járműt egy erőteljes ifju vezette. Feje fedetlen, kabát nélkül, izmos karjain az ing felgyűrve. Valóságos istenkísértés volt e törekény járművel a rohanó hullámokra szállni. Ha a víz színén uszó gerendákba ütközik, jármű és ember menthetetlenül oda van.

A merész hajós az ifju tisztartó volt, ki, úgy látszik, jól ismerte a víz alatt lappangó veszélyt, mert gondosan került minden össze-
ütközést.

Az úri társaság a parton visszafajtott lélekzettel nézte a merész ifju kísérletét. Kálmán, elragadtatva az eszme merészsége által, elrohant, hogy magának is hasonló járműt teremtsen.

A víz nőttön nőtt s az eddig szabadon álló házakat is körülvette, s minden házból segélyért kiáltó kétségbeesett hangok törtek ki.

Az ifju tisztartó hatalmasan kormányozta dereglyéjét s egy merész lökessel a házikó előtt termett, melynek már födelét kezdé

együttes, összhangzatos működése, ölelkezése szilárdabb, sokkal melegebb, őszintébb lenne, mint eddig volt! Vajha, vajha! mert így szebb lenne a siker ez új iskolai esztendőben!

Emil.

Az állatkiállítások és mezőgazdaságunk.

Irta Tormay Béla, min. tanácsos.

Az utóbbi évek — úgy véljük — nem tartoznak azok közé, melyek tapasztalatai mezőgazdánkánál kárba fognak veszni. Ezen évek bizonyították be azt, hogy azoknak, a kik a mezőgazdaságban a termelésnek több oldalúvá tételét ajánlják, bizonyára igazságuk van; igazságuk van azoknak különösen, a kik az állattenyésztés előtérbe helyezését minden lehető eszközzel előmozdítani törekedtek; a kik az ez irányban való okserű kezelés igéjét hirdetik. Az utóbbi években az állattenyésztés körében találkozott egyes ágazat, melynél időlegesen igen nagy árszökkenés mutatkozott, de látjuk azt, hogy ezen árszökkenés nem tartós, hogy újból javulás mutatkozik és hogy az állatoknak termelési költségei, különösen ha a hizlalásnál az általuk fogyasztott gabonaműek értékét vesszük, még a nyomott árak mellett is, a gazda nagyobb veszteségtől óva van.

Ezen szempontokból, de azon szempontokból is, hogy a termelés általa talajból elvontakat visszapótolhassuk, hogy ne merítsük ki azon forrást, melytől lételünk függ, t. i. a talaj termőerejét: szükséges, hogy az állattenyésztésre kiváló gondot fordítva, annak szakértelmét lehetőleg magunkévá tegyük.

Az állattenyésztésben való könnyebb haladás, a biztosabb siker egyik alapfeltétele: az állatismeret. Ezt a tenyésztő csak ott szerezheti meg, a hol módjában áll kellő összehasonlításokat tenni, a hol sok egymástól eltérő, de egyuttal sok egymáshoz hasonló, vagyis egy fajtához tartozó állat áll együtt, a melyeket összehasonlítva, következtetést vonhat azon tenyésztőket illetőleg, a melyekkel saját tenyésztését előbbre viheti; végre a hol anyagot kereshet ki magának, a mely anyaggal a netalán tenyésztésben levő hiányokat kiegyenlítheti és elenyészetheti.

Ilyen alkalma kínálkozik vásárokon, de különösen olyan kiállításokon, a melyeken tenyészanyag és talán már a piacra készített állatok — melyek különböző fajtákhoz tartoznak — mutattnak be az érdeklődő közönségnek.

Nagy kiállítások, melyek távol vidékekről látogattaknak, melyek a jelleg különfélesége által tűnnek ki, erre leginkább alkalmasak. Csak az az egy baj van, hogy ilyen kiállítások, a tenyészanyagnak ily tanulságos gyűj-

teményei, ritkábban rendeztetnek és így csak szóróványosan juthat a gazda azon helyzetbe, hogy ilyen tárlatokon ismereteit gazdagítsa, a tenyésztésben való hiányok elenyésztesére szükséges, mondjuk javító egyéneket magának megszerezhesse.

A magyar gazdának jelenleg van ily alkalma. Budapestén szeptember 1-én nyitattak meg a nagy nemzetközi állattárlatok és alig hiszszük, hogy ezekhez hasonló, ily gazdagok, ennyire látogatottak pár évtized alatt újból rendezhetők legyenek. Megnyitott szeptember 1-én a tenyész-szarvasmarhák kiállítása a kiállítási területen, a városligetben. Látható itt 1200 darab tenyészmarha, köztük 500-nál több a legkitünőbb gulyából való hazai marha. Megkeresték ezen tárlatot a külföldiek is és az általuk hozott jeles csapatok erős versenyzői lesznek hazánk legjobb nyugoti vérrel foglalkozó tenyészteteinek.

Köbányán ugyanaz napon nyitattott meg a nemzetközi sertéskiállítás, melyben hazánk legjobb kondáiból versenyez a tenyészanyag; szintén ott látható a mintahizlaldában egy kísérleti csoport 4500 darabbal, melyek versenyeznek: melyik tenyésztő állatai értékesítik legjobban a nekik adott eleséget? Végre láthatók ott hazánk legjobb piacán: Köbányán szokásos árak, tudniillik az ország különböző vidékein tenyésztett és hizlalt, részben pedig a köbányai piacon hizlalt és aprétírozott állatok — körülbelül 50.000 drb., — melyek, azt hisszük, eddig még sehol a világon ilyen tömegesen be nem mutatott anyagot szolgáltatnak a tanulmányra. Főhívjuk ezen tárlatokra hazai mezőgazdánk figyelmét.

Mint ezen ügy munkásai és iránta érdeklődők, ajánljuk ezen állattárlatokat; kérjük gazdatársainkat: ne mulasszák el ezen alkalmat, mely nem igen tér többé vissza, látogassák meg ezen tárlatot, használják fel azon tanulságokat, melyeket ezen tárlatokon meríthetnek; fegyverkezzenek ott, hogy mint erős küzdők álljanak belé azon versenybe, melybe forgalmi hálózatunk kifejlődése által belé jutottunk s melyben csak úgy tudunk helytállani, ha szakértelem tekintetében nem állunk mögötte azoknak, a kik nálunknál a piacokhoz közelebb esnek, vagy pedig a kik nálunknál olcsóbban képesek termelni.

Reméljük, hogy figyelemzetesünk nem hangzik el, hisszük, hogy mezőgazdánk saját érdekükben is, de azért is, hogy azoknak, — kik ezen tárlatok létesítésén fáradoztak és csak azért rendezték, hogy azok mezőgazdaságunk hasznára váljanak, — ezen önzetlen fáradozásait és buzgólkodásukat a kiállításnak tömeges látogatása által erkölcsileg meg fogják jutalmazni.

Kálmán alig volt képes magát fenntartani a járművön, s ügyességének köszönhető, hogy a vízbe nem bukkott. A tisztartó azonban átlátta a veszélyt, melyben ifjú ura fog s óvatosan feléje közeledett. A két jármű összeért s a két derék ifjú a víz közepén, a minden oldalról fenyegető veszély között szorított kezét. Kálmán a tisztartó kérésére átszállt a másik dereglyére s kapuját veszni engedte, mely aztán nemsokára egy csomó menekülő házi állatnak nyújtott menhelyet.

Ha a két bátor ifjú látta volna azt a két pillantást, melyeket Kamilla és Irma felőlük küldöttek, még több lelkesültséggel láttak volna a dologhoz.

A dereglye új erőt nyerve, gyorsan folytatá mentési munkáját. Egymás után szállítá a veszélyben forgó házak lakóit partra, kik aztán a kastély barátságos fedele alatt leltek biztos menhelyet, meleg ruhát és ételmet.

Még csak egy ház volt, honnan segítségkiáltásokat lehetett hallani; amde oda hatolni már a lehetetlenséggel volt határos. Körülte az épületek nagy részben összeomolva, elzárták az utat; a víz meg annyira megtelt az összedől épületek roncsaival, uszó fákkal, az erdőről lesodort fatörzsekkel, hogy az amugy is meggyengült dereglyével oda hatolni lehetetlennek látszott. Amde a két bátor ifjú nem ismert lehetetlenséget. Nem hallgattak a nők rimázkodásaira, hogy ne

A babonáságról.

I.

Az ismeret- és tudvány tanulmány folytán tudós elméleteket állított fel a természet felteitieknek tartott nap, hold, föld, csillagok stb. mibenléte s a természet törvényei szerint való mozgása, oka felett, s ezekben a tanult ember a következtetés, számítás és türelem óriási adományait csodálja s állításait bizonyításait alapján valóknak tartja, hiszi, míg a kevesebb ismerettel bíró vagy tudatlan kételkedőleg csóválja fejét, s ha hangosan nem is, de magában annál határozottabban gondolja: „Hazugság, ámtás.”

Hiszen csak valljuk meg, hány ember van, a ki nem tudja felfogni, nem akarja elhinni, hogy a föld forog a nap körül! (Mert hát miért is mondta volna Jozsua, a ki pedig okos zsidó vala: „Állj meg, nap!”)

Vannak ismét természetfeletti hiedelmek, hagyományként, maradványok, a melyeknek bizonyítását mindenki csak hallotta, s azokat egyik sem látta, mint a boszorkányok és kísértetek s ezeknek tömentelen válfajai, s itt, ellentétben a fentebbi hitetlenséggel, a tudatlan nagyon is hiszékenysévé válik s meggondolás nélkül fogadja a mondottakat valóknak.

Nincs-e mindennap példa rá p. o., hogy teljes meggyőződéssel állítják a falusi asszonyok és férfiak is, hogy X. vagy Y. az ő tehenét megguruzolta s boszorból elvette a tejét.

Mindenesetre bámulatos az, hogy századunkban ilyen balhiedelem tényleg nyilvánul.

Nem mintha talán a „Székelyföld” tisztelt olvasói a boszorkányokról elmondott dolgokkal akarnám untatni, de minthogy jelen fejtegetési kísérlet talán mégis üdvös lesz vagyok bátor a következőkben boszorkányokkal foglalkozni.

Neveti előbb a babonáságot s bolondságnak tartja, a mint hogy igaz is; később már a 13-as szám és a péntek nap veszedelmességében hisz, később még egy kicsit, még egy keveset, míg észreveszi, hogy feje tejetől talpig babonás, és hisz olyan dolgokat, melyeket előbb kinevetett.

Hatása pedig ennek az elme eltompuitsága maga a tény miatt, kedvetlenség, ok nélküli féltékenység, borzadály, nehéz, nyomasztó álmok stb. Egész betegséggé fajulhat ez el, hol alig szabad, alig nyugodt a nappali idő, a világosság, mert mihelyt sötétedik, az ilyen képzelődése alakokat teremt, melyek féltékné teszik, ijesztenek.

Orvoslása pedig: vallásos gyakorlatok, válogatott olvasmányok, vagy értelmesebb emberek kördezetése s főleg társaság.

A babona legfőbb alakjai a boszorkányok és kísértetek, azután lidérczek, gonosz lel-

tegyék ki magukat a biztos veszélynek, vagy legalább várják meg a másik dereglye elkészülését, melyen a kastélybeli cselédek már serényen dolgoztak. Amde késedelmezni nem lehetett; a ház már ingadozott s minden perczben összedőlhetett. Egymásra néztek s megértették egymást s egyszerre léptek mindketten a dereglyére.

A parton maradt hölgyek sápadt arczaal kísérték a járműt veszes útján. Felszeginé egy néma imát boosátott az ég felé a két ifjúért.

A fiatal hősök roppant erőfeszítéssel igyekeztek a dereglyét minden veszélyes uszó tömegtől távol tartani; majd gyorsan előre törni, majd visszatérniök kellett, a mint egysebesen rohanó épületdarab vagy élőfa utjokat átmetszette. Félőrai kínos munka után sikerült a házat elérniök. A dereglyét egy kiálló gerendához kötve, gyorsan felszakíták a tetőt s behatoltak a házba. Az épület recseggett, ingott lábaik alatt, a mint beléptek. A padláson egy aggastyán és egy leányka várta a menekülést. Kálmán az aggot s társa a leánykát ölelte fel, hogy a járműre szállítsák, midőn egy nagy recsenésre a dereglyét tartó gerenda kiszakadva, a jármű egy pillanat alatt a hullámok tetején rohant tova.

(Folytatása következik.)

kek stb. Ide tartoznak még a kártyavetők, jósók, kuruzslók, varázslók stb., melyek már megtestesült alakok ugyan, de kik folyton testetlen tárgyakról beszélnek, s a mi testes tárgyat érintenek, az a pénz, a mivel meg kell fizetni a tövist, mit a töle kérdezők szívébe szurt.

A babonáság országában — mint említém — legfélelmeesebb alak a boszorkány és kísértet.

Egy esetet hozok fel itten. Egy kisebb vidéki városban történt. Egy fiatal özvegy imádója, leendő férje meghalt; a temetés éjjelen az özvegyet valami kopogás ébresztte fel. A kopogás az ablaknál történt. Kinéz (holdvilág van), de nem lát senkit. Képződésnek gondolta az egészet s ismét lefeküdt. Nemsokára ismét hallja a kopogást az ablakon. Újra felkelt; az utcza csendes, körül senki, semmi. Ez már nyugtalanítja egy kissé, s az ablaknál megállott, várva a történetet. Ismét megzörrent az ablak, s ekkor gyorsan felrántotta az ablakot s kinézett, kihajolt egészen. Mig az ablak kinyílt, ha ott volt valaki, egy lépést nem tehetett volna s okvetlen meg kellett látnia. És nem volt senki. Az asszonyt hideg borzongás fogta el s azt képzelte, hogy kedvese lelke kísérti. És ez az előbb oly bátor asszonyon annyira erőt vett, hogy midőn ismétlődött a rejtélyes kopogtatás, kedvese hívását gondolta és szétbontott hajjal, rendetlen öltözetben, sikoltva rohant ki az éjbe. Kiáltására előrohantak a szomszédok s nagy nehezen kitudván töle a kísértetes esetet, kutatni kezdtek, s a házfedélről huzták le kísértet uramat az özvegy elutasított udvarlója személyében, ki a házfedélről egy pálcikával tette a kopogtatást.

Ilyen következménye lett a nő babonáságának. Megőrült.

Nivlám.

Helyi kompász.

K.-Vásárhely, 1885. szept. 5.

Előttünk fekszik immár egy ifjú pénzintézetnek, a kisegítő takarékpénztár részvénytársaságnak is folyó évi július és augusztus, tehát két havi üzletforgalmának kimutatása.

Ezen kimutatások tételei első tekintetre is igen kellemesen győznek meg arról, hogy részvényeseit kizárólag a város és vidék lakosai közül számláló ezen ifjú pénzintézet szervezéséhez kötött remények és várakozások nem lesznek hiuk és alaptalanok. Nem, mert bár az igazgatóság az üzlet megnyitásakor nem ütötte meg a reklám nagy dobját, mégis azt tapasztaljuk e kimutatásokból, hogy már a második hónap üzletforgalma 16—17 ezerrel haladta meg az első havi forgalmat.

Nem felette nagy szám, az igaz, de egy új intézetnél — ily rövid idő alatt — mindenestre igen tekintélyes.

Ezen emelkedés alkatelemei pedig első sorban is a takarékpénztári betétek szaporulatában, a váltó, de különösen a jelzálog-kölcsönök és váltó-visszelszámítások összegeiben találhatók fel.

Oly jelenség ez, mely egyfelől az intézet iránti bizalom öregbedését, másfelől ha nem is rohamos, de biztos prosperatit ígér egy másik, megizmosodott pénzintézet mellett. De ezen jelenség egyuttal azt is bizonyítja, hogy ez új pénzintézet is szükségét pótol és hízagot tölt be. S ezen feladatának hovatovább mindinkább fokozódó mértékben annál is inkább meg fog felelhetni, mert a kisbirtokosok országos földhitelintézetének kölcsöneit is napról napra emelkedő mértékben közvetíti az ezt keresők részére, miért az igazgatóság egyéb, bokros érdemei között különös elismerést érdemel.

A jelzett két havi üzletforgalom arról is meggyőződött bennünket, hogy ezen körülrag sajátunkat képező új pénzintézet működése megérdemli, hogy továbbra is figyelemmel kísérjük és életmozzanatait jövőben is kellően méltassuk, ha erre ezen becses lapok tért nyitandnak. *)

Merkur.

*) Szivesen.

Szerk.

Levelezés.

Nagy-Kászon, 1885. szept. 2-án.

Tek. szerkesztő ur!

Két éve már, hogy Nagy-Kászonból az erdélyi róm. kath. statusgyűlés nagyméltóságu elnökségéhez egy kérés adatott fel a kepe-ügy rendezése tárgyában. Azóta, mint tudjuk, a statusgyűlés bizottságot is küldött ki javaslatlétél végett, de kezdünk tartani attól, hogy mint sok más ügy, ugy ez is a bizottságokban hal el, pedig ez így nem maradhat; s ennél fogva, miután azon magas telet maholnap tanácskozára gyűl a folyó évre is, korszereknek véljük azt szellőztetni s az ügy megoldásához a következő javaslatlét járulni.

Igénytelen felfogásunk és tapasztalatunk szerint a kérdés úgy lenne megoldható, ha minden egyházközség egyházi — tanítói — személyzetének például a mult évi kepe-bevétele középösszege szerint kimondatik az egy évi fizetése; ezzel egyszersmind a kules meg lesz adva arra, hogy egy egész kepező abba hány forinttal tartozik, s ekkor ezen kepezőnek legyen joga, sőt kötelessége legtovább 8 vagy 10 év alatt azon egy évi kepezőnek megfelelő töke összegét lefizetni; ezen töke pedig az „Erdélyi róm. kath. kepe-váltás-bank“-ba gyűlje, melyet kezelte a statusgyűlés s fizetné évenként annak kamataiból az egyházi és tanítói testületnek azon fizetést, melyet tíz éves, átlag 1 évi közép összege most eredményez.

Ez uton véljük mi itt a kepeváltás-alapot előállíthatni, mert kepe-tartozása tőkét an-nak tudatában, hogy azáltal kepe-tartozását maga és utódai részére egyszersmindenkorra törlesztette: azon néhány év alatt minden székely gazda előteremti s az egyházi testület is megszabadul attól, hogy jövedelme egy negyedét mindig bizonytalannak tekintse.

Ezen egyszerű, de biztos módját a kepe-váltásnak ajánljuk, s azt, mint jóakaratom jelét, azon jelszóval, hogy győzzön a jobb, becses lapjába felvenni kérjük.

Többen.

T a n ü g y.

Csia György iskolálatógató jelentése a mult tanévről.

(Vége.)

3. Zabolán az államilag segélyezett I—VI. osztályu községi vegyes iskolában a zár-vizsgák május 22-én lettek megtartva. A vizsgák eredménye általában itt is jeles; csak az mutatja szomorú képét a népnevelés ügyének Zabola községben, hogy a szülők érdeklődése oly nagy községben s általában jeles tanerők mellett a tanügy iránt nem kis mértékben hiányzik; ezt mutatják időközben történt iskolálatógatásom és a zár-vizsgák alkalmával szerzett tapasztalataim; eleven tanúságot tesz e mellett az is, hogy összesen csak 144 fiú és leány növendék látogatta az iskolát s ebből is csak 108 vizsgázott. Az ismétlősök oktatása foganatosítva volt a le-folyt tanévben, de a kellő létszám itt is hiányzott. Ezen, a zabolai nép életében már gyökeret vert bajon nézetem szerint csak erkölcsileg, a szószékből lehetne segíteni, a községi előjáróság erélye és törekvése nem lévén egymagára elegendő arra. A kitünő és jeles tanulók a Csákány József féle s más alaptól jutalomkönyveket kaptak; magam is hozzájárultam 13 drb könyvvél.

A felekezeti román iskola állásával Zabola községben teljesen ismeretlen vagyok. Véletlenül mindig olyankor láttam több év óta Zabolára iskolálatógatóba átmenni, midőn a román iskolában senki sem volt. A zár-vizsgákra pedig sohasem lettem meghíva.

A különben jól berendezett zabolai községi iskolához okvetlenül szükségesegek: egy számoló-gép, természettani eszközök és két példányban Magyarhon fali térképe.

Végül öröndetes mozzanatnak tekintem jövőre, hogy Zomora Dániel imecsfalvi róm. kath. plebános ur a vizsgákon majdnem egész nap jelen volt és a zabolai tanügy iránt érdeklődést tanusított.

4. Körös községben államilag segélyezett I—VI. osztályu községi vegyes elemi iskola

áll fenn. Itt már a két jeles tanerővel bíró iskola könnyen haladhat ezéja felé; mert községivé alakulása óta — daczára, hogy az állam által nagyon későre részesítettett kellő segélyben — a község lakói kiválóan érdeklődven iskolájuk iránt, azt kezdettől mostanig erkölcsi és anyagi támogatásukkal segítették; kedvezően tanuskodik e mellett az, hogy az 1885. május 26-án megtartott zár-vizsgák alkalmával az iskolába járó 86 növendék közül csak a halál vagy más valami rendkívüli körülmény okán kimaradt 8 gyermek nem állott vizsgára és hogy a reggeli 8—12 és d. u. 2—8 óráig tartott vizsga egész folyama alatt zsufolásig tele volt hallgató-sággal a vizsga színhelye, a templom.

A vizsga eredménye az I. és II. osztályosoknál jeles, a Cseh Lajos által vezetett felsőbb osztályosoknál kitünő. Kimagasló mozzanatképen felemlítendőnek látom azt, hogy Dancs Lajos okl. segéd-tanító vezetése alatt két- és háromszólamu több egyházi és világi dalt a felsőbb osztályos növendékek oly remekül énekeltek el, minőt elemi iskolánál igen ritkán hallhatni. Ez iskolánál 12 növendéket részeltettem jutalomkönyvek adománnyában.

A körösi községi iskolához a természettani eszközök megküldését tisztelettel ajánlatba hozom, mivel azok merőben hiányzanak.

5. Végül május hó 31-én kísértem figyelemmel az I—VI. osztálylyal berendezett, államilag segélyezett pávai községi elemi vegyes iskolának zár-vizsgáját. A lefolyt tanévben iskolába kezdett járni 81 fiú- és leány-gyermek; törvényes okon kimaradt 21, vizsgázott 60.

A két tanerővel bíró iskola zár-vizsgái kielégítő eredménynyel végződtek; a tanítók jobb eredményt mutattak fel növendékeikkel, mint az ezt megelőzőt tanév végén. Mindamellelt ajánlatba hoztam a tanító uraknak és az iskolaszéknek, hogy jövőben igyekezzenek egyes tantárgyak tananyagának felvételénél és feldolgozásánál a törvény által kiszabott mértéket lehetőleg szem előtt tartani, megjegyezven azt is, hogy a VI-ik osztály felállításának csak úgy van értelme, hogy ha abba kellőleg előkészített növendékek vétetnek fel s ott a törvény által kiszabott tantárgyak mennyisége adatik nekik elő; mert az osztályoknak csak névleges szaporítása az iskolának hátrányul szolgál.

Egyébiránt másodsor is kifejezést kívánok adni azon meggyőződésnek, hogy Páván a fenn jelzett észrevételek mellett is előhaladás volt konstátálható a népnevelés ügyében.

Nem hagyhatom megemlítés nélkül, mikép Páván is nagy érdeklődéssel viseltetik az iskola iránt a lakosság. A kövizsgák napja valóságos ünnepnap a népre nézve. A tanügykedvelőknek szinte repes a szíve, midőn látja, hogy élén Finta István ref. lelkész ural a község színe-java minden vizsga alkalmával örömmünnepet szentel. A vizsga befejeztével, mint mindig, most is jutalomkönyvek osztattak ki, melyekhez én is 12 darab könyvvél járultam.

Értesítés

a brassói állami közép ipariskoláról.

A brassói állami polgári iskolával kapcsolatosan a mult tanévben szervezett faipari tanműhely a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak f. évi augusztus hó 26-án 31,851 sz. a. kelt magas rendelete folytán „közép ipariskola“ czim alatt — a budapesti közép ipartanoda faipari szakosztályának megfelelő szervezettel — önálló ipariskolává alakul, s mint ilyen fog ezentul működni s három évi tanfolyam alatt faipari munkásokat, illetve munkavezető iparosokat nevelni.

Az intézetbeli oktatás elméleti és gyakorlati. Az utóbbit illetőleg az intézet tanműhelyben a tanítás a kézi ügyesség gyakorlására szorítkozik, azonban a bevégett mechanikai ügyesség megadása helyett csak az elméletben kifejtett elvek alkalmazására, a szemléltetésre és főbb művelet-módok lényegének átdolgozására van a tanítás fő tekintettel.

A tanítás fő sulya a faiparág elméleti ismertetésére van fektetve, mely alatt az ér-

tendő, hogy ezen iparág ezéjlaira használt nyers anyagok természete, a feldolgozás-módok lényege, továbbá a használt különböző műtárgyak, készülékek és gépek szerkezete és helyes alkalmazása oly behatóan tárgyalatik, hogy ennek alapján és segélyével a tanulók a faipar körébe vágó munkák mechanikai részét, műveleti módjait tudományosan alapon ismerjék meg s az iskolából minél több motívumot vigyenek a gyakorlatba arra nézve, hogy mily anyagból, mily módokon, mily eszközökkel miket lehet előállítani és gyártani.

De mivel ily magasabb hivatáskörhöz való rendszeres szakképzettséget az intézet csak azon egyéneknek adhat, kik koruknál fogva még az elméleti tárgyak iránt is fogékonyak, s kik a kiszabott három éves tanfolyam alatt idejüket egészen az iskolai tanulmányoknak szentelhetik: megkivántatik, hogy az intézetbe lépők kellő elméleti készséggel, e mellett faipar-műhelyi gyakorlattal bíró, 14—15 éves ifjak legyenek.

A tanulók beírása szeptember hó 1-től 15-ig tartatik a polgári iskolai helyiségben.

Az intézetbe rendes tanulóul felvétetnek:

a) azok, kik az iparos-tanulók (mesterinasok) számára szervezett iskola 3 évi tanfolyamát bevégezték s legalább is jó osztályzatu bizonyítványuk van;

b) azok, a kik a polgári iskola, gymnasium, vagy reáliskola négy alsó osztályából jó sikerű bizonyítványt nyertek;

c) iparossegédek és mindazok, kik az a) vagy b) pontban kívánt készségüket felvételi vizsgálat után bizonyítják.

Általában megkivántatik, hogy a belépni kívánó növendék a faiparágban már előre gyakorlatot szerzett legyen. A felvételi feltételeknek különben megfelelő s már a gyakorlatban működött tanulók a nemgyakorlottak felett előnyben részesülnek.

A tanítás díjmentes.

A tanfolyam három évre terjed. Mindenik év két félévi tanfolyamra oszlik. Ez évben az első évfolyam nyitattik meg.

Brassó, 1885. augusztus hó 30-án.

Az igazgatóság.

Különfélek.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bölcsekévy Örzse márkosfalvi tanítónót a vizsákai állami elemi iskolához rendes tanítónóvé nevezte ki.

— Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület keddi gyűlésén elhatározta, hogy minden hó 12-én egybeül és hogy háromtagu igazgatóságot alakít, melynek tagjai: dr. Felméry, dr. Concha és Nagy Béla. Esterházy Kálmán gr. intendáns beküldte a nemzeti színház 500 frtját, melylyel a színház az örökös tagok sorába lépett. A választmány ezt lelkes éljenzéssel vette tudomásul. Prielle Kornélia föllépése jövedelmét még sajátjából kiegészítvén, szintén 100 forintot küldött az egyesületnek. A választmányban mozgalom indult meg az iránt, hogy az eddigi gyűjtések még szélesebb körben folytattassanak. Különösen a magyar alföld az, mely eddig kevésbbé vett részt a mozgalomban s melynek élénk érdeklődését remélik. Szerd a helyi Aladár zemplénmegyei föld-birtokos nagy érdeklődéssel tudakozódott az erdélyi nemzetiségi viszonyok iránt s magát megthyében az ügy felkarolásának ajánlotta. Batthyány József gr. Bihar megyéből szintén magáévá tette az egyesület ügyét. — A választmány a legkiválóbb férfiakból lévén alakítva, erős a meggyőződés, hogy a nemzeti nagy ügy abban a megérdemelt támogatásban fog részesülni, melyre az ügy valódi sikere érdekében nélkülözhetlen szükség van.

— A kézdíszentléleki kántor-tanítói állomásra megéjtett választáson Bartha Ágoston osdolai kántor-tanító lett 298 szavazattal megválasztva. A többi szavazat egyesek közt megoszlott. A választás megerősítés végett a püspök urhoz felterjesztetett.

— A fogadás áldozatai. Két kézdívásárhelyi szolgálégény abban fogadott, hogy az egyik fényes nappal teljes meztelenül végig megy a Kossuth-utcán és egyik házba bemenve, ott turót vásárol. A fogadás tényleg megtörtént és pedig 60 krban, s a bátor gyerek

egész Ádám-parádében sétált végig a járókelők nagy megbotránkozására az utcán, s a fogadást meg is nyerte, de nyert, még valami más egyebet is, a mit legkevésbé sem várt. A rendőrség ugyanis értesült a különös fogadásról s 8 napi fogságra ítélte, s hogy egyedül ne legyen, fogadó felét is mellő kísérte ugyanannyi időre.

— Vérengzés. Seps-Szentgyörgy egyik koresmájában az ott átvonult 24-ik honvédzászlóalj egyik közlegénye ittas állapotban szuronyával a koresmárosné karján súlyos vágásokat ejtett, s a zajra megjelent rendőrt szintén megebesitette. A garázdálkodó katonát Gyula-Fehérvárra kísérték a katonai törvényszékhez.

— A medvék a torjai erdőben is pusztítani kezdettek. Gyula Elek voláli birtokosnak egy 800 forintos szép lovát ették meg szeredán. — A polyáni erdőben szintén egy borju esett áldozatul a maczkóknak.

— Kolozsmonostori história. A Kolozsvári Közlönyben olvassuk a következő mulatságos dolgokat: Egy hét előtt a kolozsmonostori román pápa nagy hangon világosította fel rémült hiveit, hogy itt Kolozsvárt egy nagy gyűlés fog tartatni, melynek végeztével a románok felét el fogják kergetni Kolozsvárról a magyarok. A sétatéri kertesznék van egy oláh napszámosa. Ez az oláh templomozás után leriadt a kerteszhöz s könyörgött, hogy legalább öt egyedül tartsák meg Kolozsvár városában. A kerteszh biztosította, hogy jó, tehát öt meg fogja tartani Kolozsvár városában. Az oláh boldogan távozott. Így történt ez a história szóról-szóra. Kellemetes egy oláh pápa a monostori.

— Köszönetnyilvánítás. Ama magas főuri kegy, melylyel zabolai gróf Mikes Benedekné ö méltósága a háromszékmegeyi „Erzsébet“ árvaleánynevelő-intézet növendékeit elhalmozni szokta, páratlanul áll talán az egész hazában. Méltán is nevezhetjük ezt az árvák örömmünnepeinek, mert ez képezi évenkénti örömiük tetőpontját. Az 1884—5. tanév zár-vizsgáján a kegyes grófné nem jelenhetett meg, de azért, mint máskor, ugy most sem feledkezett meg e megye kis árváiról és kivitet 1885. aug. 29-én őket fényes uri kastélyába, Zabolára. E várva-várt nap leirhatatlan örömet és nagyon sok értékes ajándékot hozott kis árváinknak. A fényes uzsonna a sok játék után a nemes grófné és főuri családja 32 drb téli keszkenőt, 4 írószertartót, 5 bábót, 6 skatula színes rajzfestéket, 1 levéltartót, 30 karika czernát, 2 levélnyomót, 3 skatula játékot, 8 drb ollót, 14 levél varrótüt, 14 drb gyűszüt, 4 darab névjegytartót, egy nagy levél gombostüt, 6 pakk horgoló tűt, 4 notest, 4 óratartót, 1 szappant, 1 kagyló porzót, 32 skatula bonbont és egy szappantartót osztottak ki egyforma arányban sorsolás után közöttük. Leirhatatlan az az öröm, ama kiváló lelkesült-ség, mely szorgalmuk és jószáguk eme magas kitüntetéséért árváinknál látható volt. Adja az ég, hogy a nemes grófné, ki hasonló cselekedetekben mindig örömet lel, magasztos tetteinek jutalmát találja fényes uri családja állandó boldogságában, s drága élete legyen még hosszú, hogy erényei példakép ragyogjanak és követőkre találjanak mind az időnek végeig. A háromszékmegeyi „Erzsébet“ árvaleánynevelő-intézet árvái és személyzete nevében fogadja leghálásabb mély köszönetünket. K.-Vásárhelyt, 1885. augusztus 30-án. Hankó Lászlóné, intézeti alelnök. Nagy Károly, int. igazgató.

— Csernátóni Csiki József országos ügyvéd irodáját Alesernátónból Kézdí-Vásárhelyre tette át. Lakása a Kossuth-téren, a Dézsféle házban van.

— Vörömarly összes műveiből ismét megjelent négy füzet: a 39., 40., 41. és 43-ik. A diszes kiállításu művet Málnér Vilmos budapesti könyvkereskedő adja ki s bármely hazai könyvkereskedő utján megszerezhető.

RÖVID HIREK.

Zichy Géza gr. nov. elején Kolozsvárra utazik s ott, valamint Erdély két más városában hangversenyt ad az erd. m. közm. egyesület javára. — A szíami király dusan meg van áldva gyermekekkel. Körülbelöl kétszázötven fia és leánya van; ezek között negyven cse-

csemő. — **A Franzensfestbe** érkező insbrucki vonat hátsó része vasárnap a pályaudvarnál leoldódott s beleütközvén egy másik vonatba, 15 waggon széttűzött s egy vonatvezető rögtön meghalt. — **Br. Podmaniczky Frigyes**, a budapesti operaház intendánsa, hétfőn ünnepelte intendánsi működésének 10-ik évfordulóját. — **A Budapest és Bécs között** közlekedő futárvonaton az osztr.-m. államvasutársaság nagy kényelemmel berendezett ebédlő-kupét állított fel. — **Két belgrádi és egy czehtinjei** hírlaptól a postai szállítás kedvezményét a magyar korona országainak összes területeire nézve megvonták. — **Ányos Pál** hamvait a ferenczrendiek veszprémi sirboltjából átszállítják a köztemetőbe, a hol díszes emlékkövet állítanak majd sirja fölé. — **Nagy-Kanizsán** egy 26 éves hajadon cseléd meggyilkolta 4 éves kis fiát, mert férjhez akart menni s a gyermek útjában állt. — **Hét zsidót** gyilkoltak meg Lengyelországban egy falusi koreszmában vasárnap éjjel. A tettesek közül négyet elfogtak. — **Spanyolország** több városában németellenes tüntetések voltak vasárnap. Nehány szociálista lázító jelszókat kiabált, minek következtében több elfogás történt. — **Olaszország** Kazerta tartományában kiütött a kolera. A syndikus, kit azóta állásától táviratilag felfüggesztettek, a veszélyt elhallgatta. — **A müncheni udvari** ezüsttárban vakmerő lopást követett el egy hivatalnok. Az állásától elmozdított tettes, ki öt gyermeknek atyja, kegyelemért folyamodott a királyhoz, ki 1700 márka évi díjjal nyugdíjazta. — **Sarah Bernhardt** a jövő évben huzamos ideig Amerikában fog szerepelni. A művésznő minden fellépéséért 2000 frankot kap s bizonyos összegben felül az összes jövedelemnek több százalékára tarthat igényt. — **Irországban** ismét sűrűn fordulnak elő agrarius bűntettek s megzavarják a lakosság nyugalmát. — **Elgázolta** a személyvonat Bresztovány előtt B. K. köműves legényt s testét darabokra szakgatta. — **Budapest** annyira elszaporodott a megfigyelés alatt álló elmebetegek száma, hogy a Rókus-kórház megfigyelő osztálya nem képes többet befogadni s a napokban kénytelen volt mintegy 30 örlöttet más kórházba küldeni. — **A budapesti tud.-egyetemnek** a múlt félévben 3334 hallgatója volt; előadásokat a lefolyt tanévben 221 tanár tartott, tudorrá 337-en avattak. — **A földművelési miniszterium** kedden nyitotta meg ünnepélyesen a nemzetközi sertéskiállítást és a tenyészmarhakiállítást. — **Báró Kemény Gábor** közl. miniszter e hó 1-én Piskibe érkezett, honnan másnap délelben Petrozsénybe ment. Mindenütt ünnepiesen fogadtattott. — **Az orsz. orvosi és közegészségügyi kongresszus** Budapestén csütörtökön nyitott meg a kiállítási zenecsarnokban a szakkörök élénk érdek-

lődése mellett. — **Odessában** mintegy 150 házról motozást tartottak s éjnek idején, gyanúból, számos egyént letartóztattak. A lakosság között nagy a felháborodás. — **Bihar-megyében** husztagu rablóbanda garázdálkodik. — **Tolsztoi Leó**, az oroszok egyik legnagyobb költője, megöregült, s mint az orvosok állítják, sohasem fog kigyógyulni bajából. — **A vatikánban**, mint Rómából írják, oszlopot állítottak fel afrikai márványból, melyre az ott tartott első ökumeni zsinat emlékéit akarják megörökíteni. — **Baba** vasmegyei község e napokban, mintegy tíz ház kivételével, teljesen leégett. — **Liptód** baranyamegyei faluban egy földmivestől ismeretlen tettesek 7400 frtot loptak el; ugyanott Giovanni P-t a tolvajok több ezer lirától fosztották meg. — **A kolera** Spanyolországban kedden 1053, Toulonban 22 ember halt el kolerában. — **Gulemo-Konaré** községben, mint Filippopolból távirják, a kormány közegei és a nép közt heves összekocczanás volt a napokban. — **Oroszország** 78 millió lakosa közül mintegy 30 millió tartozik a proletariatushoz. — **A budapesti orsz. kiállítást** augusztus hó végéig, nem számítva az állandó jegyek tulajdonosait, összesen 1.131,012 egyén látogatta.

Nyilvános köszönet.

Mindazon mélyen tisztelt résztvevők, kik folyó év augusztus hó 28-án néhai férjem Szabó Elek végtiszteltétől megjelenni szíveskedtek, fogadják ezen jóindulatu részvétőkért e téren is alattírt bánatos özvegy leghálásabb köszönetét.

Kézdi-Vásárhelytt, 1885. szeptember 2-án.

Özv. Szabó Elekné
szül. Csizsár Teréz.

54-ik közlemény

a br. Szentkereszt Stéphanie kezdeményezése folytán felállított Kézdi-Vásárhely városi és vidéki Rudolf-kórház részére tett szíves adakozásokról.

Czell Dénesné és Németh Andrásné gyűjtőívén Martonfalva községben:

Balog Imréné 20 liter rozsa, Bogdán Imre 20 liter buza, Héjja Dani 20 kr, M. Tompa György 2 l. paszuly, Czell Lajosné 2 l. paszuly, Czell Boldizsár 2 l. paszuly, V. G. 20 l. rozsa, Czell Józsefné 20 kr, Bartók Ferenczné 25 liter buza, Vajna Albertné 10 lit. paszuly, Kom-sa József 20 liter burgonya, Mikola Istvánné 20 l. burgonya, ifj. Kovács János 1 l. paszuly, Kupán Mária 10 kr, Kupán Albertné 20 kr, Szotyori Lajosné 4 liter paszuly, Tusa Zsigmond 20 kr, ifj. Kovács István 10 kr, Kupán Ferencz 20 kr, Balog

Dániel 10 l. paszuly, Kupán Dánielné 10 kr, Kupán Antalné 20 kr, Kupán Károlyné 40 kr, Kupán István 10 kr, Kupán Lajosné 20 l. burgonya, Dónát Elekné 20 kr, Mikola Imréné 10 kr, Molnár Mihályné 5 l. buza, Balog Andrásné 20 l. burgonya, Gál Andrásné 2 l. rozsa, Kupán Izraelné 3 l. paszuly, Molnár Andrásné 10 kr, Molnár Ventura 4 l. rozsa, Tusa Pálné 40 kr, Ábrahám Mihályné 2 lit. paszuly, Kándra Józsefné 1 lit. paszuly, Kovács Miklósné 1 drb. törülköző kendő.

Fogadják a buzgó gyűjtők és a jótékony adakozók a kórház nevében leghálásabb köszönetünket.

K.-Vásárhelytt, 1885. aug. 31.

Szőcs József m. p.
polgármester, a kórház igazgatója.
Kovács István m. p.
a kórházi igazgató-bizottság jegyzője.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Sz. 2279. tkvi.

1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi,

szí, hogy K.-Vásárhely város végrehajtatójának Pap János végrehajtást szenvedő elleni 112 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a k.-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Kézdi-Vásárhelyen fekvő, a kézdivásárhely-kantai 1113. sz. tjkvben foglalt 3281₁, 636₁, 3655₁, 3663₁ hr. sz. ingatlanokra és az 1114 sz. tjkvben foglalt 3281₂, 3656₁, 3663₂, 636₂, 3656₂, 3657₁, 3664₁ hr. sz. ingatlanokra egészen elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi szeptember hó 16-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. törvényszék tkkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát telekkönyvi testenkint készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság üléséből 1885. évi április hó 22-ik napján.

1885

KIÁLLÍTÁS

MECHIVAS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V. VÁCI KÖRÜT 80. BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÜT 63.

SAJÁT, KÜLÖN É CÉLRE ÉPÍTETT HELTÍREIBEN, EGY RENDEIVEL DÚSAN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE.

melynek szíves megtekintése az érdeklőkök részvételével meg-hívotnak.

1885

18-20

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1885. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1885. június hó 1-től.

Á l l o m á s o k		303. személyv.	301. gyorsvon.	321. omnibusv.	Á l l o m á s o k		303. személyv.	301. gyorsvon.	321. omnibusv.
			Este	Délután					
Predeal (vendéglő)	(érk.)		9.45	12.50	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk.)	12.12	2.36	10.02
	(ind.)		9.47	1.09		(ind.)	12.37	2.41	6.00
Brassó (vendéglő)	(érk.)	Reggel	10.44	2.27	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk.)	2.11	3.40	7.43
	(ind.)		6.22	10.51		(ind.)	2.31	3.45	8.00
Botfalva	"		6.45	—	Nagy-Enyed	"	2.54	4.01	8.29
Földvár	"		7.01	11.18	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk.)	3.35	4.24	9.12
Mogyorós	"		7.19	—		(ind.)	3.36	4.29	9.32
Apáca	"		7.33	11.36	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	4.09	4.49	10.23
Köpecz	"		7.54	—		(ind.)	4.11	4.50	10.32
Agostonfalva	"		8.01	11.51	Kolozsvár (vendéglő)	(érk.)	5.56	5.58	12.59
Alsó-Rákos	"		8.19	—		(ind.)	6.08	6.08	—
Homoród	"		8.45	12.23	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk.)	10.37	9.13	—
Kacsa	"		9.01	—		(ind.)	10.51	9.18	10.37
Bene	"		9.22	—	Budapest	(érk.)	6.00	2.10	10.05
Erked	"		9.43	—					
Héjasfalva	"		10.10	1.19					
	(érk.)		10.29	1.30					
Segesvár (vendéglő)	(ind.)		10.39	1.37					
	(ind.)		11.54	2.25					
Medgyes				9.43					

Brassóból Bukarest felé indul minden nap reggel fél 6 órakor a gyorsvonat és délután 1 óra 50 perckor az omnibusvonat.

Nyom Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.